

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 214

214. Etiyolojilerine göre aşağıdaki akut pankreatitlerden hangisi diğerlerine göre daha sık görülür?

- A) İdiyopatik akut pankreatit
- B) Hiperlipidemik akut pankreatit
- C) İlaçlara bağlı akut pankreatit
- D) Otoimmün akut pankreatit
- E) Safra taşına bağlı akut pankreatit

Doğru Cevap: E

KAMP NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

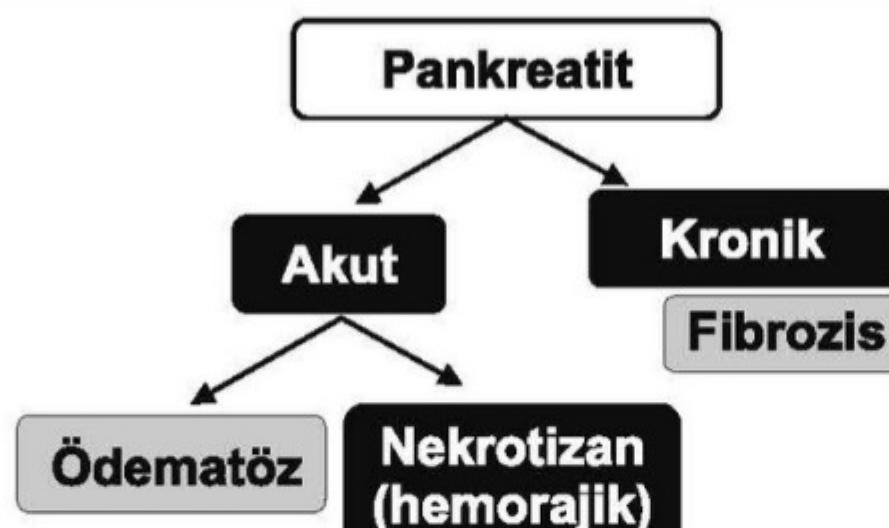
İLGİLİ NOTLAR

232

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

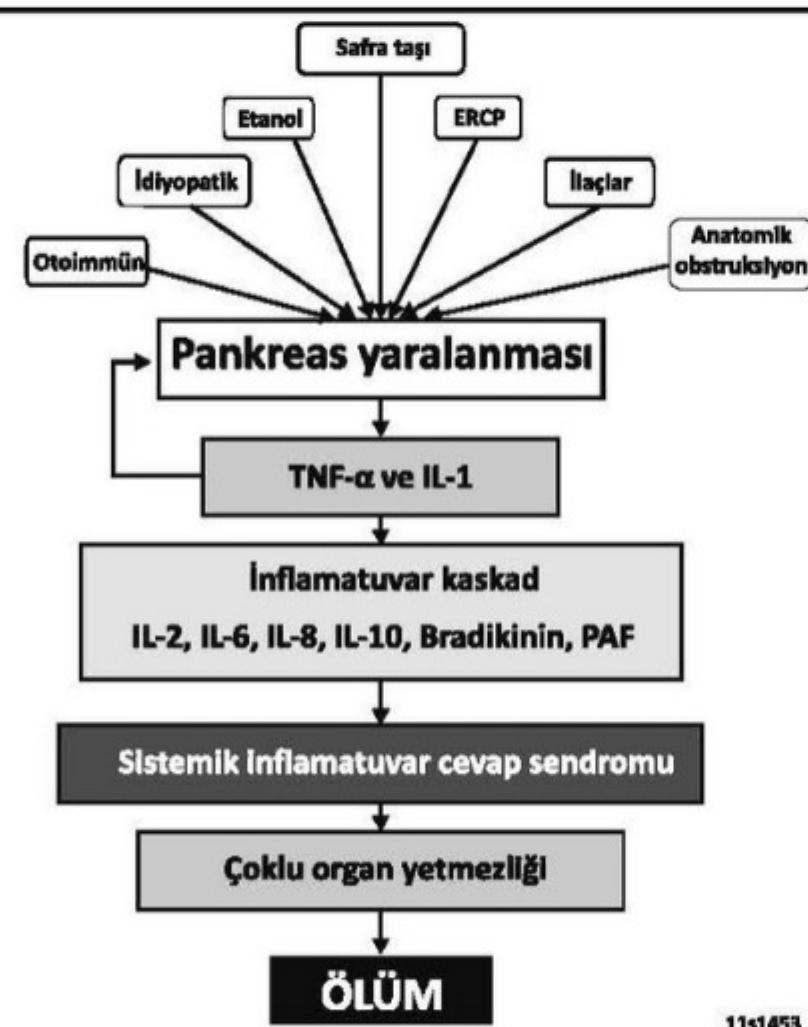
AKUT PANKREATİT

Klinik Bilimler 214. soru

Tusdata Genel Cerrahi Kamp Notu 1. Fasikül Sayfa 232

ETİYOLOJİ

Akut pankreatit patofizyolojisi

- Tüm pankreatitlerin % 75-80'i biliyer ve alkolik pankreatittir.

TANI

- Akut pankreatit ile uyumlu karin ağrısı (ani başlayan, sırtı vuran, şiddetli epigastrik ağrı) + amilaz/lipaz 3 kat yüksekliği (>300) → **Akut pankreatit**
- Akut pankreatit tanısı için BT şart değildir. Yukardaki tanı kriterleri karşılanmıyorsa BT yapılır.
- **Ağrı** → **En sık rastlanan bulgu epigastrik ağrıdır.** Ağrı şiddeli ve sürekli, sıkılıkla sırtı vurur ve kuşak şeklinde olabilir.
- **Bilgisayarlı tomografi** → Akut pankreatit tanısını koyabilmek için en güvenilir ve öncelikli görüntüleme yöntemidir. BT'de pankreas normal, ödemli olabilir, flegmon, peripankreatik sıvı kolleksiyonu, nekroz, apse ve inflamasyon yayılımı görüntülenebilir. **Nekroz varlığı şiddetli pankreatiti** gösterir. **Hava kabarcığı** görülmesi enfeksiyon varlığını destekler.
- **Ultrasonografi** → **Biliyer pankreatit tanısı koymada yardımcıdır.** Safra taşlarını ve safra yollarında dilatasyonu gösterir.

Klinik Bilimler 214. soru
Tusdata Dahiliye Kamp Notu 1.
Fasikül Sayfa 279

- Akut pankreatitin en sık nedenleri... Safra taşı, alkol
- Akut pankreatitte karin ağrısının özelligi...
 - ✓ Beli kuşaklarında saraç
 - ✓ Öne eğilmekle azalır
- Akut pankreatitte özel ekimotik cilt lezyonları...
 - ✓ Grey Turner (lomber bölgelerde)
 - ✓ Cullen işaretü (göbek etrafında)
- Akut pankreatitte organ yetmezliğinin en sık nedenleri...
 - ✓ < 10 gün → SIRS (sistemik inflamatuvar yanıt send.)
 - ✓ > 10 gün → Enfeksiyonlar

Akut pankreatitte morfolojik sınıflama ve özellikler

Morfoloji/ Özellikler	İnterstisiyel (ödematöz)	Nekrotizan
Klinik	Hafif, hafif-orta	Orta-şiddetli, şiddetli
Komplikasyon	Nadir	Sık
Erken dönem (< 4 hf)	Peripankreatik sıvı	Akut nekrotik koleksiyon
Geç dönem (> 4 hf)	Psödokist	Duvarlı nekroz
Prognos	İyi	Kötü

- Akut pankreatitte nekrozu gösterilmesi için uygun zamanlama ve tetkik... Eriken 72 saat sonra çekilen kontrastlı BT
- Akut pankreatitte serumda ilk yükselen enzim... Amilaz (> 3 kat artışı)
- Akut pankreatitte amilaz düzeyinin normal bulunabileceği durumlar...
 - ✓ Hipertrigliseridemi
 - ✓ Kronik pankreatit üzerine akut atak
 - ✓ Akut pankreatitin geç dönemi (amilaz 5-6 gün yüksek kalır)
- Akut pankreatitte uzun süreli amilaz yükseklüğü varlığında en olası tanı... Psödokist
- Geç gelen ve subakut vakalarda tanıda daha çok yardımcı olan enzim... Lipaz
- Akut pankreatitte görüntüleme...
 - ✓ Erken dönem
 - USG → Safra taşı(lar)
 - BT → Pankreas nekrozu
 - ✓ Geç dönem
 - Endoskopik USG → Kist, apse tanısı/tedavisi
- Akut pankreatitte prognosun belirlenmesinde kullanılan ve başvuru sırasında bakılan Ranson kriterleri...
 - ✓ Lökosit
 - ✓ Yaş
 - ✓ Glukoz
 - ✓ AST
 - ✓ LDH

- Akut pankreatitte prognosun belirlenmesinde kullanılan ve başvuru sırasında bakılan BISAP kriterleri...

- ✓ (B) BUN
- ✓ (I) Bozulmuş mental durum
- ✓ (S) SIRS
- ✓ (A) Yağ
- ✓ (P) Plevral efüzyon

- Akut pankreatit tedavisinde antibiyotik endikasyonları...

- ✓ Kolanjit şüphesi
- ✓ Enfekte pankreatik nekroz (imipenem)

- Alkol kullanan; karin ağrısı, kilo kaybı, diyabet, steatore olan hasta en olası tanı... Kronik pankreatit

- Kronik pankreatitin en sık nedeni... Alkol

- Kronik pankreatit tanısında yaklaşım basamakları sırası...

1. BT
 2. MR/MRCP
 3. Endoskopik ultrasonografi
 4. Sekretin uyarı testi (en sensitif)
 5. ERCP
- Kronik pankreatit görüntüleme bulguları...
 - ✓ Pankreas kalsifikasyonu
 - ✓ Konturlarda düzensizlik
 - ✓ Pankreas kanalında düzensizlik veya dilatasyon

Tip1 otoimmün pankreatit vaka sorusunda verilecek ipuçları

- İleri yaşı erkek hasta
- Tikanma sanlığı veya pankreas başında kitle (panreas kanserini taklit eder)
- Pankreas kanalı diffüz ve irregüler daralmış
- Serum IgG4 düzeyi yüksek
- Biyopside storiform (kademeeli) fibrozis
- Steroid tedavisine iyi yanıt

- Pankreasın en sık kistik lezyonu... Psödokist
- Pankreas kistlerinin tanısında en değerli görüntüleme yöntemi... EUS (kist sıvısından örnek alınabilir)
- Pankreas kistleri ve icerikleri...
 - ✓ Psödokist → Amilaz (+), CEA (-)
 - ✓ Seröz kistadenom → Amilaz (-), CEA (-)
 - ✓ Müsinöz kistik neoplazm → Amilaz (-), CEA (+)
 - ✓ İntraduktal papiller müsinöz neoplazm (IPMN) → Amilaz (+), CEA (+)
- İleri yaş kadınlarda daha sık olup, mikrokistik lezyon (bal peteği) ve ortasında kalsifiye skar görülen pankreasin kistik lezyonu... Seröz kistadenom
- İntraduktal papiller müsinöz neoplazm...
 - ✓ Müsin pozitif
 - ✓ Amilaz (+), CEA (+)
 - ✓ Pankreas kanalı dilate
 - ✓ ERCP'de geniş, balık gözü şeklindeki papilladan mukus geldiği görülür